

Otelciler acil önlem istiyor!

Turizm sektörü Rusya ile ilişkilerin yumuşamasına rağmen zor günler yaşıyor. Rus turistlerin sektöre çare olmayacağını savunan otelciler, teşvik adı altındaki düzenlemelerin de kendilerine kolaylık sağlamadığını belirtiyorlar. Turizm sektörü temsilcileri, bugün alınması gereken önlemlerin hemen alınması halinde bile işlerin en erken 1.5 yıl sonra düzelebileceğini aktarıyor.

SERCAN AKINCI - İSTANBUL

Carri fiasa veren sektörlerin başında gelen turizm sektörü için tehlike canları kalması devam ediyor. Sektörde skandallar ilk emareleri 2013 yılında görülmeye başlasa da Rusya ile yaşanan siyasal kriz ve ardından yaşanan terör olayları sektörü sıkıntılara da derinleştirdi. Sadece kongre turizmi için bakıldığında tablo daha net görülüyor. 2014 yılında kongre turizmde dünya 6'ncısı olan Türkiye, bu yıl 66'ncı sıraya gerilemiş durumda. Turizm sektörü temsilcileri 'Eli-zimide iptal edilecek kongre bile kalmadı' diyor. Rusya ile yaşanan krizin ardından çıkartılan birtakım düzenlemeler de sektörün derinine çare olmadı. Temsilciler bu konuda, 'İş yapmanın gereğini yapmayan kişiler öldürülendirildi. Teşvik adıyla yapılan düzenleme SGK ve vergi giderilerini kişiler için öteleme getirildi. Zamanında ödemelerini yapana kolaylık sağlanmadı' ifadelerini kullandılar. Sektör temsilcileri bugün acil önlem alınması halinde asıl sıkıntıya, kaçam ayında yayıncıların belirtilen, gerekli düzenlemelerin yapılması durumunda işlerin en erken 1.5 yıl sonra düzelebileceğini kaydediyor.

Türkiye Otelciler Birliği (TÜROB) yönetimi sektördeki sıkıntılara, beklentilerini ve çözüm önerilerini gazeteye DÜNYAYA anlattı. Toplantıya, TÜROB Başkanı İsmail Taşdemir, TÜROB Genel Müdürü Timur Bayındır, Başkan Yardımcısı ve Eresin Turizm Yönetim Kurulu Başkanı Müberra Eresin, Başkan Yardımcısı ve Hilton Worldwide Türkiye Bölge Müdürü Armin Zerunyan, Genel Sekreteri 'The Marmara' Taksim Genel Müdürü Uygur Koçay, Yönetim Kurulu Üyesi ve NG Hotels İcra Kurulu Başkanı Hediye Güral Gür, Yönetim Kurulu Üyesi ve WOW İstanbul Hotels & Convention Center Genel Koordinatörü Ziya Çihan ile Yönetim Kurulu Üyesi ve Divan Otelleri Danışman Dr. Faik Öztuğ katıldı. Toplantıya katılan otelcilere göre sektör için son açıklanan düzenlemeler teşvik değil, işini düğün yapanlar için ceza niteliğinde... Ötelen kredilerin yüzde 50 yukarı çıktığını aktaran sektör temsilcileri aynı zamanda SGK primlerini ve vergilerini ödemeyen işleri erteleme getirildiğini hatırlattılar. SGK ve vergilerin ödemesi olanlar için herhangi bir düzenleme olmadığını belirten temsilciler, "Evinizi satın, vergisini, personel maaşını

möbelenler var" dediler. Otomotiv sektörüyle kendilerini kıyaslayan otelciler, otomotivde bir sorun olduğunda bir daha gündeme gelmeyecek şekilde de sorunun çözüldüğü fakat turizm sektöründe bu işlerin bu şekilde olmadığını söylüyorlar.

'Kapıyı kapatıp, tadilatı yapacağız'
Sektör temsilcilerine göre pratikçe, sektör için birçok imkan varken, bunlar seferber edilmiyor. Sektör temsilcilerine göre sektörün acil kana ihtiyacı var. Toplantıya katılanlar hep bir ağızdan aynı uyarıda bulundular: "Acil önlem alınmazsa sehir otelcileri 12'nci ayı göremeyecek. Kapıyı çekiip, tadilatı girdirm diyecek."

TÜROB'un yönetim kurulu 15 kişiden oluşuyor. Üyelerine bakıldığında ise Türkiye'deki nerdeyse tüm otelleri temsil ettiği söylenebilir. Temsilciler oran yüzde 80 civarında. Buna karşın TÜROB üyeleri bir teşvik hazırlayıp yapıpken kendilerine danışılmadığını da şikayetçi. Danışılacak teşviklerin içeriginin çok daha farklı olacağı konusunda hemfikirler. Rusya ile yumuşama işlemleri ise TÜROB üyelerinin aktardığına göre kısıtlı bir bölge için çare olacak. Çünkü Antalya otelcileri ve şehir otelcilerinin dinamikleri farklı. TÜROB üyesi turizmciilere göre ülkenin güneyindeki kıyı bölgeleri şanslı. Charter seferler bu bölgelereki turizmciiler için son derece

güzel. Buna karşın charter seferlerin şehir otelleri için bir faydası yok. İstanbul'a incek charterlar sadece Lalveli ve benzer bölgelereki otelların yüzünü güldürüyor. Öte yandan Antalya'ya men uçaklar için turizm desteği olmaması da önemli bir sorun.

Turizm sektörü için had safhada olan problemler olduğuna dikkat çeken sektör temsilcileri, günlük sorununun önemli bir konu olduğunu belirttiler. Uluslararası konferansların ve kongrelerin hiçbirinin Türkiye'ye gelmeyeceğini belirten sektör temsilcileri, 2014 yılında da "Türkiye'nin kongre turizmde dünyada 6'ncı sırada olmasına karşın bugün 66'ncı sıraya gerilediğini aktardılar. Sek-

tör temsilcileri Türk turizmini asıl kaldirmanın konunun bu kongre ve konferanslar olduğuna diyorlar.

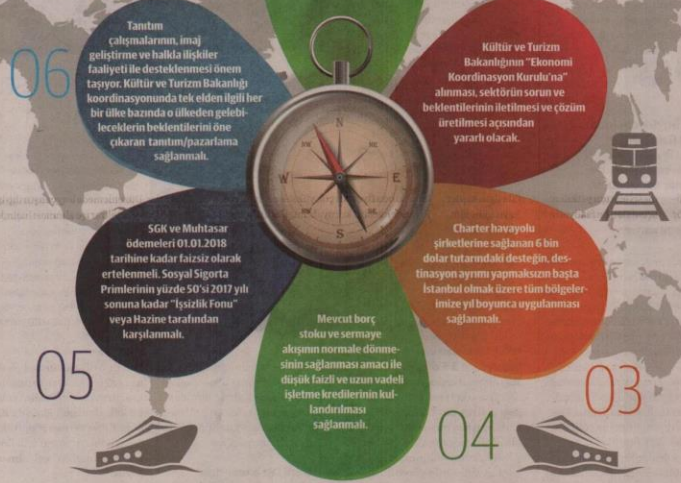
Turizm sektörünün, Türkiye'nin dış ticaret açığını yüzde 50'ini kapatma potansiyeli olduğunu anlatan sektör temsilcileri, işlerin yolunda gittiği dönemde kendilerine koydukları hedefin 2023 yılında dış ticaret açığını tamamen kapatmak olduğunu bildirdiler.

4 milyon dolar için algi yönetimi yapılmadı

Özellikle şehir otellerinin geçtiğimiz yıllarda bu dönemlerdeki doluluk oranları yüzde 95'teri görüyordu. Bu yıl ise otel doluluk oranları yüzde 30-35'ter seviyesinde. Yine de turizmciiler en kötünün bu olmadığını düşünerek dikkat çekerek uyarıda bulunuyorlar: "Eğer önlem alınmazsa bu doluluk oranları kasım - mart döneminde nerelere inecek?" Turizmciiler bu kadar kötü bir dönem ancak yaşanan olduğu zamanlarda yaşadıkları ifade ediyorlar. Rusya ile işlerin düzemesi de çare olmayacak. Çünkü Rus turistlerin tatillerini geçirdikleri yer Türkiye'nin güney sahilleri. Şehir otelleri için ise çok fazla bir etkisi olmuyor. Bu otellerin asıl müşterisi kongre turizmciilerinden derinden özellikle Avrupa, ABD'li ve Uzakdoğulu turistler. Bu turistler İstanbul'a ineler de daha sonra kültür turizmi kapsamında Kapadokya, Şanlıurfa, Nemrut Dağı gibi bölgelere de ziyaret ediyor.

İlk büyük çaplı terör saldırılarının ardından uluslararası bir ajansa imaj düzeltme, kötü etkileri silme adına görüşmeler yapıldı. Bunun turizmi kurtaracağı düşünüldü de gerekli bütçe bulunamadığı için kısas ile anlaşma sağlanamadı. Anlaşmanın o dönemde sağlanması için Türkiye'nin ödemesi gereken para ise sadece 4 milyon dolar. Aynı ajansa ile görüşmeler hala devam ediyor. Turizm sektörü temsilcileri bugün gerekli adımların atılmaya başlaması halinde işlerin en iyi ihtimalde 1.5 yıl sonra düzelebileceğini kaydediyorlar. Turizmciiler uluslararası şirketlerle anlaşılıp, uluslararası algı yönetimi yapılması halinde işlerin düzelebileceğine dikkat çekiyorlar. Turizmciiler için asıl tehlikelerinden biri de ortalamada fiyatlarındaki düşüş. Geçen yıl 180-190 eurolara olan ortalamada odu fiyatları, bu yıl bazı yerlerde 45-50 eurolara kadar düşüyor.

SEKTÖRÜ KURTARMAK İÇİN ATILMASI GEREKEN ADIMLAR

TİMUR BAYINDIR
Turizmde destek, teşvik yok. Evinizi satın vergisini ödeyen arkaçlarımız var. Vergisini ödemeyenlere öteleme getirildi. Ödeyenler ne olacak?

MÜBERRA ERESİN
Yurt dışında farklı bir resim görüyoruz. Algı yönetimi yapılmadı ama Ticaret Odası, Bakanlık, Belediyeler bir araya gelip 'şöyle yapalım' diye anlaşmıyorlar.

ARMİN ZERUNYAN
Geçtiğimiz yıllarda aldığımız kongreler Amsterdam, Paris gibi şehirlerle ilgili. Günlük sorunumuz kalmıyorsa lazım. Adamlar bizimle görüşüyor.

İSMAIL TAŞDEMİR
Trabzon'a ve Karadeniz'e Ortadoğulu olan işleri var. Otelde de aç olduğunu düşünülüyor. Yine de geçen yıla oranla orada da yüzde 30 azalma var.

FAİK ÖZTUĞ
Turizmciiler ihracatçı sayılmıyor. Onu karar doviz getiriyoruz. Türkiye'nin cari açığını yarımsı kapatabilecek bir sektörüz. Nasıl ihracatçı sayılmıyor?

BEYOĞLU OTELLERİNİ EN ÇOK BANKACILAR ZİYARET EDİYOR

Turizmciiler, sektör için alınan kararlara bakıldığında sadece Antalya bölgesinin gözüne alındığını belirtiyorlar. Antalya'daki turistin, sadece o bölgede konaklayıp geri döndüğünü aktaran sektör temsilcileri, İstanbul'a gelen turistin ise Kapadokya, Kayseri, Bursa, Konya, Antalya gibi bölgelere de ziyaret ettiğini kaydediyor. İstanbul turizmi ölüme, tüm Türkiye turizmi ölüme diyor turizmciiler, sadece Antalya'nın kalkındırılmaya çalışıldığını aynı olduğunu vurguluyorlar. Charter konusunda da sıkıntılar var turizmciiler. Antalya'ya gelen charter seferleri

için devletin 6 bin dolar destek verdiğini hatırlatan temsilciler, İstanbul'a incek charter seferleri için de aynı desteği istediklerini fakat almadıklarını anlatıyor. Bugün Beyoğlu bölgesindeki otel doluluk oranları yüzde 20'lere kadar gerilemiş durumda. Bu bölgedeki otellerin bugünlerde en sık ziyaretçileri iş bankacıları. Kredisi almak olan otel işletmecileri sık aralarla bankacılara geliyorlar. Bunun nedeni olarak ise sektörün durumu nedeniyle bankacıların kredinin geri dönüp dönmeyeceğini denetlemesi' olarak gösteriliyor.

TURİZM KONUSUNDA YERİNDEN YÖNETİM OLMALI

Turizm konusunda tüm bölge ve illerin sorunları farklı. Bu nedenle turizmciiler yerinden yönetim olması konusunda ısrarcı. Bakanlığın işi düzeye kontrol eden bir birim olması gerektiğini kaydeden turizmciiler, sektör için devletin yeniden organize olarak bu sektörleri rahatlatması gerektiğini ifade ediyorlar. İstanbul, Mardin, Antalya, Kapadokya gibi yerlerin sorunlarının farklı olduğunu anlatan sektör temsilcileri, bunların aynı kefede değerlendirilmeyeceğini anlıyor. Turizmciiler, Kapadokya örneğini vererek, buranın kendine has olduğunu ve Japonya'dan turist

beklediklerini bildiriyor. Buna rağmen Kapadokya turizmciiler farklı bir yaklaşım getirilmediğini savunan sektör temsilcileri, "Uzmanlık gerekiyor artık. Bu çok geniş ve iddialı olduğumuz bir alan. Net katkı yaratan bir sektör. Ama İstanbul başlı başına bir başlık. İstanbul kendi başına bir Çek Cumhuriyeti ya da Avusturya'ya eşittir bir ülkemiz olarak. Fakat o ülkelerin çok daha gelişmiş bir turizm alt yapısı var. Bizim turizmciiler otel teşikası ile başlamak gerek bir anlamıyla. Ankara'dan yönetilemez, bu şekilde olacak iş değil" ifadelerini kulluyorlar.